

CORPORATE

EIP-ryhmä

Valitusjärjestelmä - Toimintaperiaatteet

Marraskuu 2018

Euroopan
investointipankki-
ryhmä

EIP-RYHMÄN VALITUSJÄRJESTELMÄ - TOIMINTAPERIAATTEET

Marraskuu 2018

Sisällysluettelo

Sanasto.....	3
JOHDANTO.....	5
TOIMINTAPERIAATTEET.....	7
1. Soveltamisala.....	7
2. Yleiset periaatteet.....	7
3. Hallinnolliset epäkohdat.....	8
4. Valitus.....	8
4.1 Yleistä.....	8
4.2 Valitusten jaottelu ja menettelytyypit.....	9
4.3 Valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset.....	9
4.4 Valituksen käsittelyaika.....	11
4.5 Kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle.....	11
4.6 Tietojen julkisuus ja julkaiseminen.....	11
4.7 Tietosuoja.....	12
5. EIP-ryhmän valitusjärjestelmästä vastaava jaosto.....	12
5.1 Valitusjärjestelmästä vastaavan jaoston rooli.....	12
5.2 Valtuudet ja vastuu.....	13
5.3 Tehtävät.....	13
5.4 Säännöllinen raportointi.....	14
6. Valitusten käsittely.....	15
6.1 Toimenpiteet.....	15
6.2 Tutkintamenetelmät.....	16
6.3 Lausuntomenettely.....	17
7. Suhteet ulkopuolisiin.....	17
8. Julkaisut ja tiedottaminen.....	17
9. Uudelleentarkastelu ja kuuleminen.....	18
Liite 1 EUROOPAN OIKEUSASIAMIES.....	19
1. Kuka voi kannella oikeusasiamiehelle?.....	19
2. Miten kantelu tehdään?.....	19
3. Kantelun kohteena oleva asia.....	19
a. Kantelun tutkimisen edellytykset.....	19
b. Määräaika kantelun jättämiselle.....	19
c. Euroopan oikeusasiamiehelle tehdyn kantelun lopputulos.....	20

Sanasto

Johtopäätösraportti: Raportti, joka sisältää tiedot EIB-CM:n tutkimuksesta sekä sen tulokset ja johtopäätökset tapauksissa, joista on tehty vaatimustenmukaisuuden tarkastelu.

EIB-CM: EIP-ryhmän valitusjärjestelmästä vastaava jaosto (EIB Group Complaints Mechanism Division).

EIP-ryhmä: Vuonna 2000 perustettu konserni, johon kuuluvat EIP ja EIR.

EIP: Euroopan investointipankki.

EIP-ryhmän hallintoelimet: Riippuen siitä, mitä EIP-ryhmän osaa valitus koskee, käsite voi tarkoittaa investointipankissa EIP:n hallintoneuvostoa ja/tai EIP:n hallitusta tai investointirahastossa EIR:n toimitusjohtajaa/varatoimitusjohtajaa ja EIR:n hallitusta.

EIP-ryhmän johto: Riippuen siitä, mitä EIP-ryhmän osaa valitus koskee, käsite voi tarkoittaa investointipankissa EIP:n hallitusta ja/tai EIP:n ylijohdajia tai investointirahastossa EIR:n toimitusjohtajaa.

EIP-ryhmän henkilöstö: Kaikki EIP-ryhmän henkilöstöön kuuluvat, joilla on työsopimus joko EIP:n tai EIR:n kanssa.

EIP:n rahoitusanke: Hanke, joka saa EIP:ltä rahoitusapua.

EIR: Euroopan investointirahasto.

Esiarviointiraportti: Raportti, joka sisältää (i) alustavan arvion valituksen tekijöiden esiin nostamista, EIP-ryhmän rahoittaman toiminnan tai hankkeiden ympäristö- ja sosiaalisiin vaikutuksiin tai hallintokysymyksiin liittyvistä epäilyistä ja (ii) konkreettiset ehdotukset tutkinnan tai vaatimustenmukaisuuden tarkastuksen yhteistyöprosessin etenemisestä.

Sovitteluraportti: Raportti, joka sisältää (i) sovittelumenettelyn kuvauksen ja (ii) lopputuloksen, joka välitetään sovittelumenettelyn osapuolille sekä EIP:n johdolle ja/tai EIR:n toimitusjohtajalle tai varatoimitusjohtajalle.

Yhteistyöhön perustuva ratkaisumenettely: Menettely, jossa EIB-CM auttaa osapuolia pääsemään yhteisesti hyväksyttävissä olevaan kestäväan ratkaisuun. Menettelyjä on erilaisia: tiedonvaihdon edistäminen, neuvottelu ja vuoropuhelu, tosiasioiden selvittäminen yhteistyössä sekä muodollinen sovittelu.

Sovittelusopimus: Sopimus, joka sisältää sovitut kohdat ja sovittelun osapuolten sitoumukset; osapuolten allekirjoittama sovittelusopimus päättää EIB-CM:n hallinnoiman sovittelumenettelyn.

Hallinnolliset epäkohdat: Määritellään kohdassa 3.

Henkilöstö: EIP-ryhmän henkilöstöressurssien asianomaiset osastot.

Toimintaperiaatteet: EIP-ryhmän asiakirja, jossa kuvataan, miten EIP-ryhmä pyrkii täyttämään tehtävänsä tietyllä alalla laatimalla asianmukaiset standardit.

Menettelyt: EIP-ryhmän asiakirja, jossa standardit siirretään käytännön toimintaan kuvaamalla toimenpiteet tai antamalla ohjeet, joiden mukaisesti toimimalla varmistetaan EIP-ryhmän omien standardien noudattaminen.

Hankkeen vaikutusalue: Alueet, ihmiset ja yhteisöt, joihin hankkeen tai toiminnan kumulatiiviset vaikutukset kohdistuvat sen varsinaisen jalanjäljen ulkopuolella. Vaikutukset voivat aiheutua hankkeen suunnitellusta jatkokehityksestä, muista lähteistä tai samankaltaisista vaikutuksista samalla maantieteellisellä alueella, käynnissä olevasta hankkeesta tai vallitsevasta olosuhteesta, sekä muista hankkeen tuomista muutoksista, jotka ovat realistisesti odotettavissa due diligence -ennakotarkastusta suoritettaessa. Maantieteellisen tai muun aluevaikutuksen lisäksi on syytä määrittää myös ajallinen vaikutus.

Asetukset: EU:n johdetun lainsäädännön lähde, joka on luonteeltaan oikeudellisesti sitova.

Työpäivä: Päivä, jolloin EIP-ryhmä voi harjoittaa toimintaansa (muu kuin lauantai tai sunnuntai, Luxemburgin suurherttuakunnan lakisääteinen vapaapäivä tai muu yleinen vapaapäivä).

Standardit: EIP-ryhmän toimintaa koskevat vähimmäislaatuvaatimukset (esim. EIP:n rahoittamien hankkeiden ympäristö- ja yhteiskuntavaikutusten osalta EIP määrittää toimintaansa varten ympäristö- ja sosiaaliset standardit).

SEUT: Sopimus Euroopan unionin toiminnasta.

JOHDANTO

EIP-ryhmään kuuluvat Euroopan investointipankki (EIP)¹ ja Euroopan investointirahasto (EIR)². EIP on Euroopan unionin rahoituslaitos, jonka pääoman ovat merkinneet EU:n jäsenvaltiot. EIP:n perussääntö on liitetty pöytäkirjana sopimukseen Euroopan unionista ja sopimukseen Euroopan unionin toiminnasta. EIP-ryhmää sitovat toiminnassaan EU:n perussopimukset, EIP:n ja EIR:n perussääntö sekä asiaa koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö. EIP-ryhmän on siksi varmistettava, että sen eri toiminnot tukevat ja toteuttavat EU:n politiikan tavoitteita. EIP-ryhmässä EIP antaa pääasiassa keskipitkää ja pitkäaikaista lainarahoitusta. EIR puolestaan on erikoistunut pääomasijoituksiin sekä pk-yritysten hyväksi annettaviin takauksiin ja vastatakauksiin. Lisää EIP:n ja EIR:n toimintaperiaatteita koskevia julkaisuja löydät EIP:n verkkosivulta <http://www.eib.org/about/partners/cso/key-policies/index.htm>, ja EIR:n verkkosivulta http://www.eif.org/news_centre/publications/all/index.htm.

Osana EU:n toimielinjärjestelmää ja unionin perussopimusten määrittämässä rajoissa EIP:n ja EIR:n toiminta kuuluu Euroopan unionin tuomioistuimen toimivaltaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuin puolestaan tutkii EIP-ryhmän hallinnoimien EU-varojen käyttöä. Lisäksi EIP-ryhmän toiminta sisältyy Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) toimivaltaan EU-asetuksen 883/2013 mukaisesti. Tämän lisäksi EIP-ryhmän toiminta kuuluu Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan tietosuojavaltuutetun toimialaan. Myös EIP:n menettely voidaan riitauttaa ja saattaa Århusin sopimuksen valvontakomitean ratkaistavaksi.

Euroopan unionin perussopimukset ja EIP:n perussääntö antavat EIP:lle toiminnallisen ja rahoituksellisen itsemääräämisoikeuden, jonka turvin se voi toimia tehokkaasti rahoituslaitoksena. EIP on rahoitussektorilla tärkeä yhteistyökumppani etenkin hankkiessaan varoja pääomamarkkinoilta ja rahoittaessaan hankkeita. EIP tekee tiivistä yhteistyötä muiden kansainvälisten rahoituslaitosten sekä kansallisten ja kansainvälisten kehityspankkien kanssa erityisesti silloin, kun sen rahoitus liittyy EU:n kehitysapuun ja ulkoiseen yhteistyöhön.

EIR on EU:n merkittävin riskirahoituksen tarjoaja pienille ja keskisuurille yrityksille sekä midcap-yrityksille. Sen tärkein tehtävä onkin helpottaa tällaisten yritysten rahoituksen saantia. EIR suunnittelee ja kehittää riski- ja kasvupääomarahoitustuotteita, takauksia ja mikrorahoitusvälineitä, jotka on suunnattu erityisesti tälle markkinasegmentille. Tässä roolissaan EIR edistää EU:n tavoitteita innovaatioiden, tutkimuksen ja kehityksen tukemisesta, yrittäjyydestä, talouskasvusta ja työllisyydestä.

EIP-ryhmä varmistaa, että sen toiminnassa noudatetaan EU:n lainsäädäntöä ja toimintaperiaatteita. Niissä maissa, joissa EU-lainsäädäntöä ei sovelleta, EIP käyttää sen säädöksiä ja periaatteita toimintansa parhaana vertailukohtana. Päivittäisessä toiminnassaan EIP-ryhmä ottaa huomioon myös pankki- ja rahoitusyhteisössä yleisesti sovellettavat normit ja käytännöt etenkin niillä alueilla, joita EU-lainsäädäntö ei suoraan koske.

Kaikentyyppisten valitusten käsittely on koko EIP-ryhmän vastuulla, sillä se auttaa EIP-ryhmää parantamaan toimintaansa ja tuotteitaan. Sitä varten EIP:llä on kaksitasoinen valitusjärjestelmä, johon kuuluu sisäisenä tasona pankin valitusjärjestelmästä vastaava jaosto ja ulkoisena tasona Euroopan oikeusasiamies. Yhteistyö Euroopan oikeusasiamiehen kanssa perustuu erikseen allekirjoitettuun yhteisymmärryspöytäkirjaan. Sekä sisäisen että ulkoisen käsittelyn sisältävä kaksivaiheinen järjestelmä on kansainvälisten kehitysrahoituslaitosten keskuudessa ainutlaatuinen.

Valitusjärjestelmän vahvistamiseksi ja virallistamiseksi EIP-ryhmä julkaisee valitusten käsittelyä koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt. Valituksia voivat jättää kansalaiset, joihin EIP-ryhmän päätökset, toimenpiteet tai laiminlyönnit vaikuttavat tai jotka kokevat niiden vaikuttavan heihin. Valitusjärjestelmän periaatteet ja menettelyt on laadittu erityisesti EIP-ryhmää varten.

EIP-ryhmän valitusjärjestelmä on julkista vastuullisuutta toteuttava väline, joka kuuluu Euroopan unionin institutionaaliseen kontekstiin. Se mahdollistaa vaihtoehtoisen ja ennakkollisen riidanratkaisun valituksen tekijän ja EIP-ryhmän välillä. Lisäksi valitusjärjestelmästä vastaava jaosto avustaa EIP-ryhmän toiminnan yleisessä kehittämisessä hyvän hallinnon tavoitteiden mukaisesti.

¹ Euroopan investointipankki (EIP) – www.eib.org

² Euroopan investointirahasto (EIR) – www.eif.org

EIP-ryhmän valitusjärjestelmän keskeisiä tavoitteita on varmistaa EIP-ryhmän sidosryhmien oikeus tulla kuulluksi ja oikeus hakea muutosta. Se on kanava, jonka kautta he saavat äänensä kuuluviin hallinnon mahdollisista epäkohdista.

Tätä asiakirjaa ei kuitenkaan pidä tulkita niin, että se antaisi siinä kuvatun menettelyn mukaisesti valituksen tekeville henkilöille lisäoikeuksia oikeussuojaan.

EIP:n hallintoneuvosto ja EIR:n hallitus ovat hyväksyneet tämän version EIP-ryhmän valitusjärjestelmän toimintaperiaatteista julkisen kuulemismenettelyn jälkeen 12. ja 13. marraskuuta 2018.

TOIMINTAPERIAATTEET

1. Soveltamisala

- 1.1 EIP-ryhmän valitusjärjestelmän toimintaperiaatteita ja menettelyjä sovelletaan EIP-ryhmää vastaan tehtyihin valituksiin, jotka koskevat sen hallinnon väitetyjä epäkohtia.
- 1.2 Kun kansalainen käyttää oikeuttaan valittaa EIP-ryhmän toiminnasta, hänellä on käytettävissään kaksitasoinen valitusmenettely. Ensimmäinen taso on sisäinen, ja siitä huolehtii EIP:n valitusjärjestelmästä vastaava jaosto (EIB-CM). Toinen eli ulkoinen taso on kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle. Tästä asiasta EIP ja oikeusasiamies ovat allekirjoittaneet yhteisymmärryspöytäkirjan vuonna 2008.
- 1.3 EIP-ryhmän valitusjärjestelmä on vuorovaikutteinen prosessi, jossa ovat mukana kaikki asiaan osalliset. Sitä johtaa ja koordinoi EIB-CM.
- 1.4 Valituksen voi tehdä myös tavallinen kansalainen, joka ei tunne EIP-ryhmän soveltamia periaatteita, menettelyjä ja normeja. Hänen ei tarvitse osata yksilöidä mitään tiettyä periaatetta, menettelyä tai normia eikä suoraan kyseenalaistaa sitä, onko EIP-ryhmän toiminta ollut näiden mukaista.
- 1.5 EIP-ryhmän toimintaperiaatteita väärinkäytösten torjunnassa ja ehkäisyssä sovelletaan väitteisiin, jotka koskevat korruptiota, petollista toimintaa, salaisia sopimuksia, pakottamista, häirintää, rahanpesua tai terrorismin rahoitusta ('kielleyt menettelyt') EIP:n ja EIR:n toiminnassa. Lisätietoa tällaisista epäilyistä ilmoittamisesta saat EIP:n³ ja EIR:n⁴ verkkosivuilta.
- 1.6 Valituksen tekeminen EIP-ryhmän valitusjärjestelmässä ei vaikuta niihin sääntöihin, joiden mukaan valittaja voi nostaa kanteen EU:n tuomioistuimessa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti ja siinä määrätyin edellytyksin.
- 1.7 Lisäksi EIP:n perussäännön 27 artiklan mukaisesti EIP:n ja toisaalta sen velkojien, velallisten ja muiden asianosaisten väliset riidat ratkaistaan toimivaltaisessa kansallisessa tuomioistuimessa, ellei toimivaltaa asiassa ole annettu EU:n tuomioistuimelle.

2. Yleiset periaatteet

- 2.1 EIP:n valitusjärjestelmän toiminta ja tulokset ovat *avoimia ja läpinäkyviä*, jollei sovellettavista oikeudellisista rajoituksista muuta johdu.
- 2.2 EIB-CM on *riippumaton* niistä EIP-ryhmän yksiköistä, joiden toimet ovat valituksen kohteena.
- 2.3 EIB-CM vastaa *tehokkaasti ja kohtuullisessa ajassa* niiden henkilöiden esittämiin epäilyihin hallinnollisista epäkohdista, joihin EIP-ryhmän päätökset vaikuttavat tai tuntuvat vaikuttavan.
- 2.4 EIB-CM on *helposti saavutettavissa* henkilöille, joihin asia kohdistuu, näiden edustajille sekä järjestöille tai yksityishenkilölle, joita asia koskee. Sen tärkein tavoite on tutkia ja analysoida valitukset ja valmistella niihin perustellut vastaukset kohtuullisessa ajassa.
- 2.5 Näiden periaatteiden mukaisesti EIP-ryhmän valitusjärjestelmää kehitetään avoimessa yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja niitä kuunnellen.
- 2.6 EIP:n valitusjärjestelmään turvautuviin valittajiin ei saa kohdistua minkäänlaisia kostotoimenpiteitä, loukkaavaa tai syyttelevää kohtelua tai syrjintää sen vuoksi, että he ovat käyttäneet valitusoikeuttaan. Tämä koskee sekä EIP-ryhmää että siihen liikesuhteessa olevia sopimuspuolia. EIP-ryhmä sitoutuu ryhtymään toimenpiteisiin torjuakseen ja poistaakseen kaikki haitallisten seuraamusten riskit, joita valittajille ja valitukseen muutoin liittyville henkilöille voisi aiheutua.

³ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/anti-fraud-policy.htm>

⁴ http://www.eif.org/news_centre/publications/anti_fraud_policy.htm?lang=-en

3. Hallinnolliset epäkohdat

- 3.1 Hallinnollinen epäkohta tarkoittaa huonoa tai puutteellista hallintoa. Tästä on kyse, kun EIP-ryhmä ei toimi sitä sitovien sääntöjen tai periaatteiden mukaisesti, mukaan lukien sen omat toimintaperiaatteet, standardit ja menettelyt. Esimerkkejä hallinnollisista epäkohdista ovat hallinnolliset virheet, lainvastainen syrjintä, perusteeton kieltäytyminen antamasta tietoja, toimivallan väärinkäyttö, tarpeettomat viivästykset sekä EIP-ryhmän omien veloitteiden noudattamatta jättäminen rahoittamiensa hankkeiden arvioinnissa ja seurannassa.
- 3.2 Hallinnollisen epäkohdan käsite kattaa myös tilanteet, joissa EIP-ryhmä olisi jättänyt noudattamatta ihmisoikeuksia⁵, sovellettavaa lainsäädäntöä tai hyvän hallinnon periaatteita.
- 3.3 Hallinnollinen epäkohta voi liittyä myös EIP-ryhmän toiminnan ympäristövaikutuksiin tai yhteiskunnallisiin vaikutuksiin, projektisykliin liittyviin toimintaperiaatteisiin tai muihin EIP-ryhmän noudattamiin käytäntöihin. EIP-ryhmän veloitteet, jotka koskevat hankkeiden kansallisen ja EU-lainsäädännön mukaisuutta, määritellään sen toimintaperiaatteissa ja menettelyissä.
- 3.4 Hallinnollisilla epäkohdilla tarkoitetaan aina itse laitoksen (EIP-ryhmän jäsenen) toimintaa eikä sen yksittäisten työntekijöiden toimenpiteitä.

4. Valitus

4.1 Yleistä

- 4.1.1 Valituksella tarkoitetaan tässä yhteydessä kirjallista ilmoitusta, joka koskee väitteitä EIP-ryhmässä ilmenneestä hallinnollisesta epäkohdasta ja joka voi johtaa toimenpiteisiin sääntöjenmukaisen toiminnan ja hyvän hallinnon palauttamiseksi⁶.
- 4.1.2 Valitukset ovat luonteeltaan erilaisia, ja ne on valituksen aiheesta riippuen tehtävä eri toimielimille tai laitoksille.
- 4.1.3 Valituksen voi tehdä kirjallisena EIP-ryhmälle, mieluiten sähköpostitse osoitteeseen complaints@eib.org tai täyttämällä sähköisen valituslomakkeen verkkosivulla <http://www.eib.org/complaints/form>. Valituksen voi tehdä myös faksilla tai toimittamalla sen henkilökohtaisesti suoraan EIB-CM:lle, EIP-ryhmän paikallistoimistoon tai sen henkilöstöön kuuluvalla.
- 4.1.4 Valituksessa voi käyttää mitä tahansa EU:n virallista kieltä, ja valittajalla on oikeus saada vastaus samalla kielellä. Jos valitus on tehty muulla kuin EU:n virallisella kielellä, valittajalle ilmoitetaan kielisäännöistä ja häntä pyydetään toimittamaan valitus jollakin unionin virallisella kielellä. Jos valitus koskee luotonantoa unionin ulkopuolelle, EIB-CM pyrkii mahdollisuuksien mukaan käsittelemään valituksen ja liiteasiakirjat sen valtion virallisella kansalliskielellä, jonka alueelle kyseinen hanke sijoittuu.
- 4.1.5 Valituksessa on selvästi ilmoitettava valituksen aihe (mieluiten myös hallinnollisia epäkohtia koskevat väitteet) sekä mahdollisuuksien mukaan valittajan vaatimukset, eli mitä konkreettista hän pyrkii valituksellaan saavuttamaan. Valitukseen on liitettävä kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot. Valittaja voi pyytää tutkintaa, vaatimustenmukaisuuden tarkastusta tai sovittelua. EIB-CM voi tarvittaessa pyrkiä selvittämään valittajan epäilyt tarkemmin erillisellä kirjeenvaihdolla. Jos valitus on laajasti muotoiltu, EIB-CM voi ottaa siitä käsittelyyn ne kohdat, jotka voidaan pohjimmiltaan ymmärtää EIB-CM:n vastualueeseen kuuluviksi, hallinnollisia epäkohtia koskeviksi väitteiksi.
- 4.1.6 Tiedonluovutuspyynnöt sekä muut tiedustelut, jotka koskevat EIP:n tai EIR:n rahoitusvälineitä, ohjelmia, toimintaa, organisaatiota ja tavoitteita, pyydetään lähettämään osoitteisiin infodesk@eib.org tai info@eif.org.

⁵ Rahoittamiensa hankkeiden osalta EIP-ryhmä noudattaa ihmisoikeusperustaista lähestymistapaa, joka kunnioittaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja YK:n ihmisoikeuksien julistuksen mukaisia periaatteita.

⁶ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/code-of-good-administrative-behaviour-for-the-staff-of-the-eib-in-its-relations-with-the-public.htm?lang=en>

4.2 Valitusten jaottelu ja menettelytyypit

4.2.1 Valitusmenettelyjen tyypit kuvataan tarkemmin julkaisussa "EIP-ryhmän valitusjärjestelmän menettelyt". Niitä on kolme erilaista:

- **"Vakiomenettely"** – käytetään kaikissa valituksissa, ellei EIP-ryhmän valitusjärjestelmän menettelyissä toisin mainita.
- **"Laajennettu menettely"** – käytetään valitustyypeissä Y ja H.
- **"Yksinkertaistettu menettely"** – käytetään valituksissa, jotka voidaan ratkaista helposti ja nopeasti. Näitä ovat erityisesti valitukset, joissa esitetyt epäilyt ovat luonteeltaan sellaisia, että ne on mahdollista käsitellä nopeammin ja tehokkaammin kirjeellä kuin vakiomenettelyn mukaisissa vaiheissa.

4.2.2 Lisäksi **"Ennaltaehkäisevää menettelyä"** käytetään hankkeiden ympäristö- ja yhteiskuntavaikutuksia sekä hallintoa koskevissa Y- ja H-valituksissa silloin, kun väitetty toiminta liittyy päätökseen, jota ei ole vielä tehty tai toimenpiteeseen, jota ei ole vielä toteutettu. Vastaavasti jos on kyse laiminlyönnistä, menettelyä voidaan käyttää silloin kun toimenpiteen määräaika ei ole vielä päättynyt. Tällöin EIP-ryhmän yksiköille annetaan mahdollisuus puuttua valittajan esiin nostamiin epäilyihin.

	Valitustyyppit
Hankkeeseen/toimintaan liittyvät valitukset	T – Tiedonsaanti
	Y – Rahoitettujen hankkeiden tai toiminnan ympäristö- ja yhteiskuntavaikutukset
	H – Rahoitetun toiminnan hallinnointi

	Valitustyyppit
Muut kuin hankkeeseen/toimintaan liittyvät valitukset	T – Tiedonsaanti
	A – Asiakas- ja sijoittajasuhteet
	O – Oma hallinto ja johtaminen, mukaan lukien omat hankinnat
	HR – Henkilöstö

4.3 Valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset

4.3.1 Valituksen voi tehdä kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka mielestä EIP-ryhmän päätöksissä, toimenpiteissä ja/tai laiminlyönnöissä on ilmennyt hallinnollisia epäkohtia.

EIP:n valitusjärjestelmän ulkopuolelle jäävät valitukset

4.3.2 EIB-CM ei käsittele valituksia, jotka kohdistuvat kansainvälisiin järjestöihin, EIP-ryhmän yhteistyökumppaneihin kuten lainanottajiin tai hankkeiden toteuttajiin, EU:n toimielimiin ja laitoksiin tai kansallisiin, alueellisiin tai paikallisiin viranomaisiin (esim. ministeriöt, virastot ja paikallisneuvostot). Näissä tapauksissa EIB-CM voi ilmoittaa valittajalle mahdollisuudesta osoittaa valitus muulle viranomaiselle, joka on toimivaltainen käsittelemään hänen asiaansa.

4.3.3 EIB-CM ei käsittele valituksia, joissa kyseenalaistetaan EIP:n/EIR:n hallintoelinten päättämän toimintapolitiikan lainmukaisuus. Nämä valitukset käsittelee EIP:ssä pääsihteeri ja EIR:ssä toimitusjohtaja tai varatoimitusjohtaja.

4.3.4 EIB-CM ei käsittele valituksia, jotka koskevat EIP-ryhmän investointimandaattia, rahoitus- tai investointipäätöksiä sinänsä, luotonantopolitiikkaa tai muita samankaltaisia, puhtaasti kaupalliseen tai pankkitoiminnan harkintaan kuuluvia päätöksiä.

4.3.5 EIB-CM ei käsittele EIP-ryhmän henkilöstön tekemiä valituksia. Nämä valitukset käsitellään muissa sisäisissä menettelyissä, joista vastaa esimerkiksi työsuhteiden osalta EIP:n tai EIR:n henkilöstöosasto ja EIP-ryhmän menettelysääntöjen osalta EIP:n tai EIR:n compliance-toiminto.

4.3.6 EIP-ryhmän valitusjärjestelmässä ei voida käsitellä valituksia hankkeissa tehdyistä hankinnoista. Niistä vastaa erillinen EIP:n hankkeisiin liittyvien hankintojen valitusjärjestelmä.

- 4.3.7 EIP-ryhmän valitusjärjestelmässä ei voida käsitellä väitteitä väärinkäytöksistä, jotka määritellään EIP-ryhmän petostentorjuntapolitiikassa⁷. Niistä vastaavat EIP-ryhmän erilliset toimivaltaiset yksiköt. Jos selvityksen aikana ilmenee, että osa väitteistä näyttää koskevan kiellettyjä menettelyjä, tämä osa valituksesta siirretään EIP-ryhmän toimivaltaisille yksiköille sovellettavien toimintaperiaatteiden ja menettelyjen mukaisesti.
- 4.3.8 EIB-CM ei voi käsitellä valitusta, joka (i) on jo aiemmin tehty johonkin EIP-ryhmän jäseneen kohdistuvana muussa hallinnollisessa tai oikeudellisessa valvontamenettelyssä tai (ii) tehdään myöhemmin tällaisessa menettelyssä tai (iii) on jo ratkaistu muussa hallinnollisessa tai oikeudellisessa valvontamenettelyssä. Vireillä oleva tai päättynyt valituksen käsittely muussa hallinnollisessa tai oikeudellisessa valvontamenettelyssä kolmanteen osapuoleen kohdistuvana ei kuitenkaan estä EIB-CM:ää tutkimasta EIP-ryhmän toimintaa hallinnollisten epäkohtien varalta.
- 4.3.9 Jos valitus ei kuulu EIB-CM:n toimintaperiaatteiden soveltamisalaan ja toinen EIP:n sisäinen osasto on toimivaltainen käsittelemään sen, EIB-CM siirtää valituksen tämän toisen osaston käsiteltäväksi. Tässä menettelyssä noudatetaan toimintasääntöjä hyvästä hallintotavasta Euroopan komission henkilöstölle suhteissaan yleisöön.

Valituksen tutkittavaksi ottamisen arviointiperusteet

- 4.3.10 Valitus on tehtävä yhden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona valituksen tekijän voidaan kohtuudella katsoa saaneen tiedon väitteen perustana olevasta seikasta.
- 4.3.11 Tutkittavaksi ei oteta nimettömiä valituksia tai sellaisia valituksia, joissa ei mainita valittajan yhteystietoja kuten posti- tai sähköpostiosoitetta. Taloudellista kilpailuetua tavoittelevia valituksia ei voida käsitellä. Käsittelemättä jätetään myös liialliset, itseään toistavat, selvästi perusteettomat tai luonteeltaan ilkeämieliset valitukset.
- 4.3.12 Luotonantoa koskevat Y- ja H-tyypin valitukset otetaan tutkittavaksi, mikäli EIP-ryhmä on rahoittanut toimintaa tai hanketta, hyväksynyt sen rahoitettavaksi tai vähintäänkin aktiivisesti harkitsee sen rahoittamista⁸.

Hankkeisiin liittyvät valitukset

- 4.3.13 Vaikka valitus olisi sinänsä tutkimiskelpoinen, mahdollisuus sen käsittelyyn voi olla muusta syystä rajoitettu. Tällainen tilanne on käsillä esimerkiksi silloin, kun EIP:n sopimussuhde lainanottajan tai hankkeen toteuttajan kanssa on päättynyt (esim. laina on maksettu kokonaan takaisin), eikä pankilla enää ole mahdollisuutta varmistaa vaatimusten noudattamista.
- 4.3.14 Hankkeen toteuttajan ja paikallisviranomaisten vastuulla on toimia siten, että hanke on kansainvälisten, EU-, kansallisten ja paikallisten standardien mukainen. EIP-ryhmän velvollisuus sen sijaan on varmistaa sen omien sovellettavien toimintaperiaatteiden, menettelyjen ja standardien noudattaminen. Valitus voi koskea mitä tahansa EIP-ryhmän hankkeiden suunnitteluun, toteutukseen tai vaikutuksiin liittyvää seikkaa, kuten esimerkiksi:
- hankkeen due diligence -tarkastusta
  - toimenpiteiden riittävyyttä hankkeen ympäristö- ja yhteiskunnallisten vaikutusten lieventämiseksi
  - kohdealueen yhteisön, vähemmistöjen ja haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien osallistamista hankkeeseen
  - hankkeen seuranta.

⁷ Väärinkäytöksillä tarkoitetaan esimerkiksi korruptiota, petollista toimintaa, salaisia sopimuksia, pakottamista, häirintää, rahanpesua ja terrorismin rahoitusta. Ks. EIP:n petostentorjuntapolitiikka osoitteesta http://www.eib.org/attachments/strategies/anti_fraud_policy_20130917_en.pdf ja EIR:n petostentorjuntapolitiikka osoitteesta http://www.eif.org/attachments/publications/about/Anti_Fraud_Policy.pdf

⁸ Aktiiviseksi harkinnaksi katsotaan pankin hallituksen virallinen päätös ottaa hanke arvioitavaksi rahoitusta varten.

4.4 Valituksen käsittelyaika

- 4.4.1 EIP-ryhmä pyrkii vastaamaan valitukseen mahdollisimman nopeasti. Se varmistaa, että asetettuja ja/tai sovittuja määräaikoja ja ilmoitusvelvoitteita noudatetaan.
- 4.4.2 Lopullisen vastauksen määräaika riippuu valituksen tyypistä ja määritellään valitusjärjestelmän menettelyissä. Määräaika voidaan perustellusta syystä pidentää, kun siitä annetaan valituksen tekijälle etukäteen tieto. Jos valitus on toimitettu muulla EU:n kielellä kuin EIP:n työkielillä (englanti ja ranska), sen käsittelyaika voi olla pidempi käännöstyön edellyttämän ajan vuoksi.
- 4.4.3 Jos EIB-CM ei pysty antamaan valittajalle vastausta asetetussa määräajassa, se ilmoittaa asiasta valittajalle ennen määräajan päättymistä ja kertoo viivästyksen syyt.
- 4.4.4 Y- ja H-tyypin valitukseen liittyvässä sovittelussa määräaikoja pidennetään valittajan kanssa neuvotellen siten, että sidosryhmien kattava osallistuminen ja luottamuksensuoja varmistetaan.
- 4.4.5 Tiedonsaantia koskevien valitusten ("T"-valitusten) erityisluonteen vuoksi EIB-CM pyrkii käsittelemään tiedustelut mahdollisimman nopeasti. Jos mahdollista, EIB-CM asettaa määräajat valittajan kanssa neuvotellen.

4.5 Kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle

- 4.5.1 Jos valittaja ei ole tyytyväinen EIB-CM:lle jätetyn valituksen käsittelyn tulokseen tai EIP-ryhmän vastaukseen, hän voi kannella hallinnollisesta epäkohdasta EIP-ryhmän toiminnassa Euroopan oikeusasiamiehelle.
- 4.5.2 EIP-ryhmä huolehtii lopullisessa vastauksessaan siitä, että valittajalle ilmoitetaan tämän mahdollisuudesta tehdä kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle.
- 4.5.3 Euroopan oikeusasiamiehen virka perustettiin vuonna 1992 Maastrichtin sopimuksella. Oikeusasiamiehen tehtävänä on tutkia kanteluita, jotka koskevat hallinnollisia epäkohtia Euroopan unionin toimielimissä ja laitoksissa. Jos EIP-ryhmän antama vastaus ei tyydytä, Euroopan unionin jäsenvaltion kansalainen ja/tai unionin alueella asuva henkilö voi siten tehdä kantelun Euroopan oikeusasiamiehelle EIP:n toiminnassa ilmenneestä mahdollisesta hallinnollisesta epäkohdasta.
- 4.5.4 EIP ja Euroopan oikeusasiamies ovat allekirjoittaneet [yhteisymmärryspöytäkirjan](#), jonka tarkoituksena on parantaa muiden kuin EU:n jäsenvaltioissa asuvien unionin ulkopuolisten maiden kansalaisten mahdollisuuksia hyödyntää EIP-ryhmän valitusjärjestelmää. Pöytäkirjan mukaan jos valitus olisi jätettävä tutkimatta yksinomaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 195 artiklan (nykyisin SEUT 228 artiklan)⁹ perusteella, oikeusasiamies sitoutuu käyttämään säännönmukaisesti omaa aloitevaltaansa tutkiakseen EU:n ulkopuolisten valittajien jättämät valitukset.
- 4.5.5 Yhteisymmärryspöytäkirjassa määritellään myös työjärjestelyt oikeusasiamiehen tutkinnan lähtökohdista, tarkastelun laajuudesta sekä tunnustetaan EIP:n sisäinen valitusjärjestelmä oikeusasiamiehen tutkintaa edeltäväksi hallinnolliseksi menettelyksi siten kuin Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännön 2 artiklan 4 kohdassa vaaditaan¹⁰. Kantelumenettely Euroopan oikeusasiamiehelle kuvataan tarkemmin liitteessä 1.

4.6 Tietojen julkisuus ja julkaiseminen

- 4.6.1 Avoimuuden periaatteiden mukaisesti valitukset ovat lähtökohtaisesti julkisia. Julkisella käsittelyllä tarkoitetaan sitä, että EIP-ryhmällä on lupa ilmaista asiakirjojen sisältämät tiedot asianmukaisille tahoille pankin sisällä ja ulkopuolella valitusten käsittelyä varten.
- 4.6.2 Valittajalla on oikeus ilmoittaa, että hän haluaa valitusta käsiteltävän luottamuksellisesti. Käsittelyn luottamuksellisuus voi kuitenkin merkittävästi rajoittaa EIB-CM:n mahdollisuuksia valituksen tutkinnassa. Luottamuksellisuus ei myöskään välttämättä poista EIP-ryhmän velvollisuutta antaa EU:n toimivaltaisille viranomaisille pääsy valituksen tietoihin.
- 4.6.3 Samalla kun valitus kuitataan vastaanotetuksi, EIB-CM kysyy valittajalta suostumusta tämän nimen ilmaisemiseen pankin ulkopuolisille tahoille.

⁹ Valittaja ei ole Euroopan unionin jäsenvaltion kansalainen tai jäsenvaltiossa asuva henkilö, tai jos kyseessä on oikeushenkilö, sen sääntömääräinen kotipaikka ei ole EU:n jäsenvaltiossa.

¹⁰ Euroopan parlamentin päätös 94/262, tehty 9 päivänä maaliskuuta 1994, oikeusasiamiehen tehtävien hoitamista koskevasta ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevasta yleisistä ehdoista. EYVL 1994, L 113 s. 15.

- 4.6.4 Ellei valittaja ole pyytänyt valituksen pitämistä täysin luottamuksellisena, kaikki tutkittavaksi otettavat valitukset, tapausten tiivistelmät, EIB-CM:n johtopäätökset ja asiaan liittyvät raportit julkaistaan EIP:n verkkosivuilla. Valittajan henkilöllisyys julkistetaan vain, jos hän on antanut siihen suostumuksensa (ks. kohta 4.6.3).
- 4.6.5 Tiedonsaantiin valitukseen liittyvistä asiakirjoista sovelletaan EIP-ryhmän avoimuuspolitiikan sääntöjä.
- 4.6.6 Jos tietopyyntö esitetään osana valitusta tai valitukseen liittyvää kirjeenvaihtoa, sen käsittely voi kestää pidempään kuin suoraan EIP-ryhmän toimivaltaisille yksiköille avoimuuspolitiikan mukaisesti jätetyn tietopyynnön.

4.7 Tietosuoja

- 4.7.1 Valitukset voivat sisältää valittajien tai kolmansien osapuolten henkilötietoja. Henkilötietojen käsittelyyn EIP-ryhmässä sovelletaan EU:n lainsäädännön mukaisia tietosuojasääntöjä.

5. EIP-ryhmän valitusjärjestelmästä vastaava jaosto

5.1 Valitusjärjestelmästä vastaavan jaoston rooli

- 5.1.1 Valitusjärjestelmästä vastaava Complaints Mechanism Division (EIB-CM) on se EIP-ryhmän osa, joka varmistaa valitusjärjestelmän toimintaperiaatteiden ja menettelyjen täytäntöönpanon. Se huolehtii järjestelmän asianmukaisesta asemasta, valtuuksista, vastuusta, toimintasäännöistä sekä suhteista Euroopan oikeusasiamieheen ja EIP-ryhmän muihin yksiköihin.
- 5.1.2 EIB-CM on osa EIP:n ylitarkastajan johtamaa riippumatonta hallinnon tarkastus -yksikköä. EIB-CM:n päällikkö toimii myös EIP-ryhmän valitusjärjestelmän johtajana sekä vastaa riippumattoman ylitarkastajan tukemana valitusjärjestelmän hallinnosta, kehittämisestä, toteutuksesta ja seurannasta.
- 5.1.3 EIB-CM:n tehtävä on sisäisenä yksikkönä keskitetysti ja objektiivisesti käsitellä kaikki ulkopuolisten tekemät valitukset, jotka koskevat väitettyjä hallinnollisia epäkohtia EIP-ryhmän toiminnassa. EIB-CM käsittelee myös Euroopan oikeusasiamiehelle tehdyt EIP-ryhmää koskevat valitukset sekä muut kansainvälisille toimielimille tai laitoksille esitetyt tuomioistuinten ulkopuoliset valitukset, jotka suoraan tai välillisesti liittyvät EIP-ryhmän toimintaan.
- 5.1.4 EIB-CM on operatiivisesta toiminnasta riippumaton toiminto. Tällä varmistetaan, että jokainen valitusasia käsitellään mahdollisimman objektiivisesti ja puolueettomasti siten, että kaikkien EIP-ryhmän sisäisten ja ulkopuolisten sidosryhmien edut tulevat turvatuiksi. EIB-CM:n toiminnallinen riippumattomuus ja tehokkuus hallinnon tarkastusyksikön osana taataan sillä, että EIB-CM:n päällikkö vastaa (i) valitusten tutkittavaksi ottamisesta, (ii) tietyn valituksen yhteydessä käytettävästä sovitteluja/tai tutkintamenettelystä ja (iii) EIB-CM:n raporttien lopullisesta muodosta.
- 5.1.5 EIB-CM toimittaa tapausten lopulliset raportit (valitusjärjestelmän menettelyissä määritellyt johtopäätösraportit ja sovitteluraportit) EIP:n hallitukselle tai EIR:ää koskevissa asioissa sen toimitusjohtajalle.
- 5.1.6 Ulkopuolisten sidosryhmien tekemien valitusten ohella EIB-CM:n selvityksen (arviointi, tutkinta tai sovittelu) voi käynnistää:
- EIP:n hallitus pääjohtajan nimenomaisesta pyynnöstä tai EIR:n toimitusjohtaja
  - ylitarkastaja joko omasta aloitteestaan tai EIB-CM:n päällikön perustellusta esityksestä.
- 5.1.7 EIB-CM suorittaa tehtävänsä puolueettomasti sekä tunnustaen EIP-ryhmän muille yksiköille annetun toimivallan ja vastuualueet.
- 5.1.8 EIB-CM:ää kuullaan kaikissa sen vastuualueeseen liittyvissä kysymyksissä, ja se voi julkistaa selvitystensä tulokset tai sopia niiden julkistamisesta EIP-ryhmään sovellettavien sääntöjen ja määräysten mukaisesti.
- 5.1.9 EIB-CM auttaa tunnistamaan parannuskohteita EIP-ryhmän toiminnassa hyvän hallinnon toteutumisen varmistamiseksi.
- 5.1.10 EIB-CM osallistuu valitusten käsittelystrategioiden, toimintaperiaatteiden ja menettelyjen laadintaan sekä vastaa niiden käyttöönotosta ja viestinnästä.

- 5.1.11 Valitusjärjestelmän luonteesta johtuen EIB-CM toimii vuorovaikutuksessa kaikkien EIP-ryhmän yksiköiden kanssa säilyttäen silti toiminnallisen riippumattomuutensa. EIB-CM:ään ei saa sen julkisten raporttien ja muiden asiakirjojen laadinnassa ja julkaisussa kohdistua minkäänlaista vaikutusta EIP-ryhmän sisältä tai ulkopuolelta, rajoittamatta kuitenkaan EIP-ryhmän hallintoelinten vastaavaa toimivaltaa.
- 5.1.12 Mahdollisten myöhempien valitusten ennalta ehkäisemiseksi EIB-CM tarkastelee tarvittavia asiakirjoja ja seuraa EIP-ryhmän rahoitustoimiin osallistuvien ulkopuolisten tahojen toimintaa.
- 5.1.13 EIB-CM:n käyttöön osoitetaan riittävät määrärahat, jotta se voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti ja kohtuullisessa ajassa.

5.2 Valtuudet ja vastuu

- 5.2.1 EIB-CM:llä on tehtäviään hoitaessaan oikeus saada kaikki tiedot, joita se tarvitsee niiden suorittamiseen. Sillä on kuitenkin SEUT 339 artiklaan ja sovellettavaan EU-lainsäädäntöön (mm. markkinoiden väärinkäyttöasetus ja -direktiivi sekä EIP-ryhmän omat toimintaperiaatteet) perustuva ammatillinen salassapitovelvollisuus. EIP-ryhmän henkilöstö on velvollinen toimimaan yhteistyössä EIB-CM:n kanssa riipeästi, kokonaisvaltaisesti ja tehokkaasti sekä EIP-ryhmän valitusjärjestelmän toimintaperiaatteita ja menettelyjä noudattaen. Velvoite sisältää erityisesti määräaikojen noudattamisen sekä EIP-ryhmän standardien ja periaatteiden mukaisen toiminnan. Valituksen vastaanottaessaan EIP:n työntekijän on toimitettava se viipymättä eteenpäin EIB-CM:lle.
- 5.2.2 EIB-CM:n toiminnallisen riippumattomuuden varmistamiseksi yksikössä työskentelevän tai sen toimintaa valvovan EIP-ryhmän henkilöstön on noudatettava erityisiä menettelysääntöjä. Näiden sääntöjen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia on käytettävä EIP:n/EIR:n henkilöstön toimintasääntöjen sekä muiden EIP:n/EIR:n henkilöstöä koskevien periaatteiden ja määräysten mukaisesti.
- 5.2.3 EIB-CM:n erityisen luonteen ja toimivallan vuoksi se on sitoutunut aktiiviseen kuulemiseen ja tiedonvaihtoon sidosryhmien kanssa, mukaan lukien syrjäytyneet tai haavoittuvassa asemassa olevat yhteisöt, jotta varmistetaan rakentava yhteistyö osapuolten välillä.

5.3 Tehtävät

5.3.1 EIB-CM:llä on seuraavat neljä tehtävää:

- valitusten tutkintatehtävä – EIB-CM vastaa EIP-ryhmään kohdistuvien valitusten tutkinnasta ja muusta vaatimustenmukaisuuden tarkastelusta
- sovittelutehtävä – EIB-CM tarjoaa erilaisia sovittelupalveluja valittajan ja hankkeen toteuttajan välillä, ja sovitteluun voi tarvittaessa osallistua myös valtion viranomaisia ja/tai EIP-ryhmän muita yksiköitä
- neuvontatehtävä – EIB-CM antaa vastuualueellaan EIP:n johdolle ja/tai EIR:n toimitusjohtajalle/varatoimitusjohtajalle kirjallista neuvontaa toimintaperiaatteisiin, standardeihin, menettelyihin, ohjeisiin, resursseihin ja järjestelmiin liittyvistä laajoista ja kokonaisvaltaisista kehitystarpeista sen perusteella, mitä valituksissa on tullut ilmi
- seurantatehtävä – EIB-CM seuraa loppuun käsiteltyjen valitusten ja sovittelussa aikaansaatuisten sopimusten osalta tilanteen myöhempää kehitystä, sovittujen korjaustoimenpiteiden ja suositusten täytäntöönpanoa sekä EIP-ryhmän toimenpiteitä sen neuvoa-antavien lausuntojen johdosta.

5.3.2 Tehtäviään hoitaessaan EIB-CM:

- arvioi valittajan esiin nostamat epäilyt hallinnollisista epäkohdista
- arvioi jokaisen tutkittavaksi otettavan valituksen osalta EIP:n sääntelykehyksen noudattamista ja raportoi siitä
- ehkäisee ennalta mahdollisten hallinnollisten epäkohtien syntymistä edistämällä todettujen ongelmien ratkaisua
- pyrkii ratkaisemaan valittajan esiin tuomat ongelmat sovintomenettelyllä yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa esittäen ratkaisuja riita-asiaan tai tarjoamalla keinon oikeudenkäynnille vaihtoehtoiseen riidanratkaisuun
- antaa ohjeita ja suosituksia EIP:n johdolle ja/tai EIR:n toimitusjohtajalle tai varatoimitusjohtajalle
- seuraa tarvittaessa korjaavien toimenpiteiden tehokkuutta ja raportoi niistä.

- 5.3.3 Varmistaakseen näiden tavoitteiden toteutumisen EIB-CM keskittyy ennen kaikkea säännösten noudattamisen valvontaan. Sen vaatimustenmukaisuuden tarkastelu ei välttämättä rajoitu olemassa olevien toimintaohjeiden noudattamiseen (minkä voisi toteuttaa rasti ruutuun -menetelmällä), vaan siihen voi erityisesti ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia koskevissa valituksissa kuulua myös aineellisten standardien mukaisuuden tutkinta.

EIB-CM tarkastelee investointipankin ja EIR:n toimintaa sen toteamiseksi, onko niiden syyksi luettavia hallinnollisia epäkohtia tapahtunut. Sitä varten EIB-CM tarkistaa, ovatko EIP:n yksiköt perustelleet kantansa johdonmukaisesti ja järkevästi, ja perustuuko se senhetkisen käsityksen mukaan kattaviin, tarkkoihin ja luotettaviin tietoihin. Jaosto tarkistaa tosiasiat muodostaakseen riippumattoman näkemyksen siitä, onko pankin katsantokanta selvästi virheellinen tai onko se todettavasti rikkonut siihen kyseisenä aikana sovellettuja sääntöjä, käyttäen tarvittaessa apunaan teknisiä asiantuntijoita. EIB-CM:n suorittama hallinnollisten epäkohtien tarkastelu ei kuitenkaan ole tarkoitettu korvaamaan yksikön omaa ammattitaitoa harkintaa.

Tarkastelu voi koskea esimerkiksi tilanteita, joissa:

- valittajan toimittamien tai muutoin julkisesti saatavilla olevien ja toisaalta EIP-ryhmän asianomaisen yksikön ja/tai hankkeen toteuttajan antamien tietojen välillä on merkittävä ristiriita
  - on selvästi havaittavissa, että EIP-ryhmän yksiköt eivät ole tarkistaneet hankkeen toteuttajan tai siihen osallistuvien kansainvälisten, kansallisten tai paikallisten viranomaisten antamia tietoja osana EIP-ryhmän due diligence -tarkastusta tai seurantaa.
- 5.3.4 EIB-CM:n vastuualueeseen kuuluu aina tarvittaessa myös *ongelmanratkaisu ja/tai riitatilanteen sovittelu*, joka voi olla toimiva vaihtoehto täysimittaiselle tutkinnalle. Näissä tilanteissa EIB-CM edistää vuoropuhelua ja auttaa löytämään kaikkia osapuolia tyydyttävän ratkaisun.
- 5.3.5 Sovittelutehtävä on selvästi erotettu tutkintatehtävästä, ja näitä hoitaa EIB-CM:ssä eri henkilöstö. Näin varmistetaan sovittelutehtävien riippumaton ja puolueeton hoito sekä tarvittava asiantuntemus ja resurssit ongelmanratkaisuun.

5.4 Säännöllinen raportointi

- 5.4.1 EIB-CM toimittaa EIP:n hallitukselle, EIP:n tarkastuskomitean puheenjohtajalle ja EIR:n toimitusjohtajalle neljännesvuosittain raportin, joka sisältää luettelon:
- uusista rekisteröidyistä valituksista
  - käsiteltävänä olevista valituksista
  - loppuun käsitellyistä valituksista.
- Jokaisen valituksen osalta EIB-CM kuvaa lyhyesti (i) esitetyt epäilyt, (ii) tehdyt toimenpiteet ja (iii) seuraavat vaiheet.
- 5.4.2 EIB-CM:llä on vuosittain tapaaminen EIP:n hallituksen sekä EIR:ää koskevien valitusten osalta EIR:n toimitusjohtajan kanssa. Tapaamisissa tarkistetaan jaoston työohjelma ja varmistetaan, että osapuolilla on yhteinen näkemys valitusjärjestelmän tavoitteista, roolista, tarpeista ja toiminnasta.
- 5.4.3 EIB-CM:n vuosikertomus sekä EIB-CM:n ja Euroopan oikeusasiamiehen suosituksesta tehdyt päätökset esitetään EIP:n hallitukselle ja EIR:n toimitusjohtajalle tiedoksi. EIP:n hallitus ja EIR:n toimitusjohtaja välittävät ne edelleen tiedoksi EIP:n hallintoneuvostolle ja EIR:n hallitukselle, jotka keskustelevat kertomuksessa esiin tulleista asioista. Vuosikertomus julkaistaan myös EIP:n verkkosivuilla ottaen huomioon luottamuksellisuudesta johtuvat mahdolliset rajoitukset.
- 5.4.4 Kahdesti vuodessa EIB-CM tiedottaa EIP:n hallintoneuvostolle tai EIR:n hallitukselle EIB-CM:n vastaanottamien valitusten sekä Euroopan oikeusasiamiehelle tehtyjen EIP-ryhmää koskevien kantelujen käsittelytilanteesta ja lopputuloksista.
- 5.4.5 Raportointinsa yhteydessä EIB-CM kehittää uusia menetelmiä, joilla mitataan ulkoisten sidosryhmien ja EIP-ryhmän yksiköiden tyytyväisyyttä sen toimintaan. Mittauksen kohteena on paitsi tyytyväisyys käsittelyn lopputuloksiin, myös vaatimustenmukaisuuden tarkastelun tai sovittelumenettelyn vaikutukset valittajaan ja muihin sidosryhmiin.

6. Valitusten käsittely

6.1 Toimenpiteet

6.1.1 Valitusta käsitellessään EIB-CM suorittaa seuraavat toimenpiteet:

- a) päättää valituksen tutkittavaksi ottamisesta menettelyohjeiden mukaisesti
- b) ilmoittaa valituksen rekisteröinnistä asiaankuuluville EIP-ryhmän yksiköille
- c) kuittaa EIP-ryhmälle toimitetut valitukset vastaanotetuiksi
- d) kerää tietoja valituksenalaisesta asiasta ja tutkii saatavilla olevat tiedot
- e) pyrkii ratkaisemaan valituksen kohteena olevat asiat yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa
- f) tunnistaa sen EIP-ryhmän toimintaperiaatteen, menettelyn, standardin tai sovellettavan sääntelykehityksen, jota väitetään rikutun
- g) tekee tarvittavat selvitykset sen arvioimiseksi, onko EIP-ryhmä noudattanut sovellettavaa sääntelykehystä sekä omia toimintaperiaatteitaan, menettelyjään ja standardejaan
- h) hankkii kaikki mahdolliset tiedot ja lausunnot valituksesta asianomaisilta EIP-ryhmän sisäisiltä yksiköiltä
- i) varmistaa tarvittaessa sidosryhmien osallistumisen prosessiin tosiasioiden selvittämisen, sovittelun ja vuoropuhelun edistämisen kautta
- j) koordinoi tutkintaa tarvittaessa muiden Euroopan unionin toimielinten (esim. Euroopan komissio, Euroopan oikeusasiamies, Euroopan parlamentin vetoisuusvaliokunta) ja kansainvälisten järjestöjen (esim. Århusin sopimuksen valvontakomitean) kanssa
- k) raportoi tutkinnan lopputuloksista, ehdottaa korjaavia toimenpiteitä ja/tai antaa suosituksia käytössä olevien menettelyjen kehittämiseksi, jos hallinnollisia epäkohtia on havaittu, sekä toimittaa raporttinsa EIP:n hallitukselle tai EIR:n toimitusjohtajalle
- l) laatii vastauksen valittajalle tai, jos kyseessä on muulle toimielimelle tai laitokselle esitetty EIP-ryhmää koskeva valitus, asianomaiselle toimielimelle (esim. Euroopan oikeusasiamiehelle tai tietosuojavaltuutetulle)
- m) varmistaa asetetun ja/tai sovitun määräajan ja varoitusaikojen noudattamisen
- n) seuraa tarvittaessa sovittujen suositusten toteutumista.

6.1.2 Rekisteröinnin jälkeen valituksen käsittelyprosessiin kuuluvat seuraavat vaiheet:

- **esiarviointi**
- **tutkinta**, jos se katsotaan esiarvioinnin perusteella tarpeelliseksi
- **sovittelu**, jos soveltuu tilanteeseen ja osapuolet sopivat sen käytöstä
- **raportointi**
- **lausunnot** raporttien luonnoksista
- **tapauksen sulkeminen** ja loppuraportti
- **seuranta** suositusten toteutumisesta, jos tarpeen.

6.1.3 Resurssien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön varmistamiseksi valituksen eri käsittelyvaiheita voidaan muunnella sen mukaan (i) miten monimutkainen valitus on kyseessä, (ii) onko näkyvissä "varoituserkkejä", jotka osoittavat valitukselle todennäköisesti olevan perusteita, ja (iii) mitä tosiseikkoja arviointi- ja tutkintavaiheessa on tullut ilmi. Vaihtelua voi olla esimerkiksi suoritettavissa toimenpiteissä, analyysin tarkkuudessa, sidosryhmien osallistumisessa ja käsittelyyn varattujen resurssien määrässä.

6.1.4 EIB-CM:lle jätetty valitus ei sinänsä keskeytä valituksenalaista toimenpidettä tai laiminlyöntiä eikä lykkää päätöksen toimeenpanoa. Valituksen käsittelyn aikana EIB-CM voi kuitenkin antaa asiasta erityisiä suosituksia EIP:n hallitukselle tai EIR:n toimitusjohtajalle, jos se katsoo tämän tarpeelliseksi.

6.2 Tutkintamenetelmät

- 6.2.1 EIB-CM:n pääasiallinen tutkintamenettely on kirjallinen ja koostuu asianosaisten välisestä kirjeenvaihdosta sekä sisäisestä tarkastelusta.
- 6.2.2 Valituksen luonteesta riippuen EIB-CM voi käyttää myös monia muita tutkintamenetelmiä, kuten esimerkiksi:
- yhteydenotot valittajaan, vaikutusten kohteena oleviin henkilöihin, valtion viranomaisiin ja hankeviranomaisiin hankkeen toteutusmaassa, EIP-ryhmän rahoittaman toiminnan tai hankkeen toteuttajiin sekä paikallisten ja kansainvälisten kansalaisjärjestöjen edustajiin
  - käynnit hankkeen toteutuspaikalla
  - kirjallisten tai suullisten selvitysten pyytäminen valittajalta, vaikutusten kohteena olevilta henkilöiltä, riippumattomilta asiantuntijoilta, valtion laitoksilta tai hankeviranomaisilta, EIP-ryhmän rahoittaman toiminnan tai hankkeen toteuttajilta, EIP-ryhmän henkilöstöltä tai paikallisilta ja kansainvälisiltä kansalaisjärjestöiltä
  - riippumattomien asiantuntijoiden käyttö valitukseen liittyvien erityiskysymysten tutkinnassa.
- 6.2.3 EIB-CM on sitoutunut yhteistyöhön valittajan ja muiden sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa järjestelmällisessä vuoropuhelussa, jonka tarkoituksena on kerätä lisätietoja valituksen käsittelyä varten. Se soveltaa tehtäviensä hoidossa sisäisiä menettelyjään, joihin sisältyy tarvittaessa sidosryhmien ottaminen mukaan valituksen ja valittajan erityispiirteet huomioiden. Valitusten käsittelyssä on tärkeää ottaa asianmukaisesti huomioon EIP-ryhmän ja hankkeen toteuttajan välinen suhde. Sen hoidosta vastaa EIP-ryhmän toimivaltainen yksikkö, ellei erikseen toisin sovi. Menettelyjen ja lopputulosten osalta on myös (i) noudatettava kohtuullisia määräaikoja ja ilmoitettava selvästi tutkinnan, vaatimustenmukaisuuden tarkastelun tai sovittelun kesto, (ii) mahdollistettava EIP-ryhmän yksiköiden osallistuminen ja (iii) oltava eri aikoina johdonmukaisia.
- 6.2.4 EIB-CM pyrkii aina mahdollisuuksien mukaan ja valituksen tyyppin huomioon ottaen käynnistämään erimielisyyden ratkaisemiseksi yhteistyöhön perustuvan menettelyn, jonka tavoitteena on (i) saavuttaa asiasta parempi yhteisymmärrys, (ii) lisätä luottamusta osapuolten kesken ja (iii) pyrkiä löytämään yhteisesti sovittu ratkaisu.
- 6.2.5 Jokaisen tutkittavaksi otetun valituksen osalta EIB-CM kirjaa havaintonsa ja johtopäätöksensä. Tähän tarkoitukseen käytetään tarvittaessa menettelyasiakirjassa kuvattua johtopäätösraporttia tai sovitteluraporttia.
- 6.2.6 Johtopäätösraportissaan EIB-CM voi esittää toimintaa korjaavia toimenpiteitä ja antaa suosituksia sovellettavien toimintaperiaatteiden ja menettelyjen kehittämiseksi, mikäli suositukset johtuvat havaituista hallinnollisista epäkohdista. EIP-ryhmän yksikköjen kanssa sovittuihin tai EIP:n hallituksen (EIR:ää koskevissa asioissa EIR:n toimitusjohtajan) hyväksymiin korjaustoimenpiteisiin on kuuluttava toteutussuunnitelma ja tarkka aikataulu. EIB-CM seuraa sovittujen korjaustoimenpiteiden ja suositusten toteutumista yhdessä asianomaisten EIP-ryhmän yksikköjen kanssa tarpeen mukaan sekä viimeistään 24 kuukauden kuluttua johtopäätösraportin päivämäärästä.
- 6.2.7 Jos valituksen sisältämät väitteet koskevat EU-lainsäädännön vastaisia rikkomuksia unionin alueella toteutetuissa hankkeissa, EIB-CM voi suositella EIP-ryhmää ilmoittamaan valituksesta Euroopan komission pääsihteerille sekä toimittamaan tälle lopullisen johtopäätösraportin.
- 6.2.8 Jos valittaja katsoo, että sovittuja korjaustoimenpiteitä ei ole toteutettu asianmukaisesti tai asetetussa määräajassa, hän voi tehdä asiasta valituksen EIB-CM:n tarkasteltavaksi.

Hankkeen vaiheet

- 6.2.9 Jos hanketta koskeva valitus vastaanotetaan esiarviointivaiheessa¹¹, siinä ilmaistut epäilyt toimitetaan asiasta vastaavien yksikköjen tietoon. Teknisen avun toimintaa koskevat valitukset EIP:n rahoitusharkintaan mahdollisesti tulevissa hankkeissa tutkitaan erillisenä asiana pelkästään hallinnollisin perustein.

¹¹ Ennen EIP:n hallituksen arviointipäätöstä.

6.2.10 Jos hanketta koskeva valitus vastaanotetaan arviointivaiheessa¹² eikä valituksen kohteena olevaa toimenpidettä ole vielä toteutettu (tai velvollisuuksien laiminlyöntiväitteiden osalta EIP-ryhmän määräaika toimenpiteen toteutukseen ei ole vielä päättynyt), valituksesta ilmoitetaan asiasta vastaaville yksiköille ja EIB-CM seuraa toimenpiteitä menettelyjensä mukaisesti. Siitä lähtien kun EIP:n tai EIR:n hallitus on hyväksynyt rahoitusesityksen, sovelletaan valitustyyppin mukaan määräytyvää käsittelyprosessia¹³.

6.3 Lausuntomenettely

6.3.1 EIB-CM:n työ perustuu asiaan osallisena olevien sidosryhmien kuulemiseen. Lausuntomenettelyn tavoitteena on:

- sulkea pois asiavirheet ja täydentää puutteet
- oikaista mahdolliset väärinkäsitykset
- hankkia mahdollisia uusia asia- ja materiaalitodisteita
- ottaa huomioon tulosten ja johtopäätösten perusteella mahdollisesti tehdyt päätökset
- esittää näkemyksiä väitteiden asiasisällöstä.

6.3.2 Lausuntomenettelyyn kuuluu (i) lausuntopyyntö ja (ii) lausuntojen käsittely.

Kohdassa (i) on huomioitava, että valituksen käsittelyä ei voi pysäyttää jättämällä vastaamatta lausuntopyyntöön. Jos kommentteja ei saada määräaikaan mennessä, EIB-CM etenee seuraavaan käsittelyvaiheeseen hiljaisen suostumuksen perusteella.

Kohdassa (ii) on huomioitava, että EIB-CM on velvollinen vastaamaan sen havaintoja ja suosituksia koskeviin kriittisiin kommentteihin, mutta se ei tarvitse lausunnon antaneiden osapuolten suostumusta siirtymään seuraavaan käsittelyvaiheeseen.

7. Suhteet ulkopuolisiin

7.1 Jos valitus koskee EIP:n hanketta tai EIR:n toimintaa, johon osallistuu myös muita kansainvälisiä rahoituslaitoksia, joilla on omat itsenäiset vastuullisuutta varmistavat järjestelmänsä, EIB-CM ilmoittaa kyseisille muutoksenhakuelimille valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä sekä pyrkii yhteistyöhön näiden tahojen kanssa. Yhteistyöhön kuuluu muun muassa tietojen vaihtoa, ja siinä on huomioitava eri järjestelmien eroavuudet esimerkiksi valitusten käsittelyä koskevassa toimivallassa, periaatteissa ja menettelyissä sekä salassapitovelvollisuudessa, luottamuksellisuuden vaatimuksissa ja tietosuojassa. EIB-CM:n tutkimusten tulokset ja johtopäätökset ovat kuitenkin täysin itsenäisiä.

7.2 EIB-CM on kansainvälisten rahoituslaitosten itsenäisten valitusjärjestelmien yhteistyöryhmän jäsen ja osallistuu säännöllisesti sen kokouksiin.

7.3 EIB-CM pitää yllä aloitteellisia ja aktiivisia yhteistyösuhteita ulkopuolisiin alan laitoksiin, elimiin ja valtioista riippumattomiin toimijoihin, kuten Euroopan oikeusasiamieheen, muihin valitusjärjestelmiin, ulkopuolisiin asiantuntijoihin sekä kansalaisjärjestöihin.

8. Julkaisut ja tiedottaminen

8.1 EIP-ryhmän valitusjärjestelmän toimintaperiaatteita ja menettelyjä koskevat julkaisut ovat saatavilla kaikilla Euroopan unionin virallisilla kielillä sekä EIP:n että EIR:n verkkosivuilla ja lisäksi paperiesitteinä.

8.2 EIP-ryhmän Internet-sivuilla on suora linkki EIB-CM:n verkkosivulle (www.eib.org/complaints), missä julkaistaan kattavasti ajantasaista tietoa EIP-ryhmän valitusjärjestelmän roolista ja menettelyistä sekä tilastotietoja kaikilla Euroopan unionin virallisilla kielillä. Niitä henkilöitä varten, joilla ei ole käytössään Internet-yhteyttä, EIP on julkaissut valituslomakkeen sisältävän lehtisen. Lehtistä jaetaan paikallisille kansalaisjärjestöille ja muulle yleisölle EIP-ryhmän aluetoimistojen kautta.

¹² EIP:n hallituksen arviointipäätöksen jälkeen.

¹³ Usein hanke hyväksytään rahoitettavaksi sillä edellytyksellä, että lainanottaja täyttää tietyt ehdot ennen EIP:n lainan ulosmaksua. Tällaisissa tapauksissa EIB-CM ja asiasta vastaavat yksiköt tekevät tiivistä yhteistyötä, jolla varmistetaan, että näiden käynnissä oleva työ ja EIB-CM:n toiminta sovitetaan hyvin yhteen.

- 8.3 Lisätietoa EIP-ryhmän valitusjärjestelmästä saa eri informaatiovälineistä, jotka ovat käytettävissä EIP:n virallisten edustustojen kautta sekä Euroopan unionissa että sen ulkopuolella. Näitä ovat esimerkiksi yleisön saatavilla olevat hankeasiakirjat sekä tiedonannot ulkoisille sidosryhmille hankkeen lausuntomenettelyn aikana.
- 8.4 EIP-ryhmä pyrkii lisäämään tietoisuutta valitusjärjestelmästä kaikilla toimialueillaan. Sitä varten EIB-CM on sitoutunut esimerkiksi järjestämään tiedotustilaisuuksia kansalaisjärjestöille ja suurelle yleisölle niillä maantieteellisillä alueilla, joilla EIP-ryhmä toimii. Lisäksi EIB-CM järjestää säännöllisesti sisäisiä koulutustilaisuuksia EIP-ryhmän yksiköiden henkilöstölle, jotta valitusjärjestelmän toimintaa ymmärrettäisiin entistä paremmin.
- 8.5 Näitä toimenpiteitä voidaan täydentää muilla viestintätoimilla, joilla varmistetaan EIP-ryhmän vastuullisuutta ja tilivelvollisuutta koskevan toimintapolitiikan mahdollisimman laaja tunnettuus.
- 8.6 Ottaen huomioon valittajaan sovellettavat luottamuksellisuuden vaatimukset sekä kolmansien osapuolten henkilötietojen suojan, seuraavat tiedot julkaistaan säännöllisesti päivitettyinä EIP:n verkkosivuilla (<http://www.eib.org/about/accountability/complaints/index.htm>):
- ohjeet valitusjärjestelmän käytöstä
  - valituslomake
  - toimintaperiaatteet ja menettelyt
  - valitusten:
    - pääsisältö (esim. väitteet, tiivistelmä, käsittelytilanne)
    - esiarviointiraportit (lopulliset versiot)
    - johtopäätösraportit (lopulliset versiot)
  - vuosikertomukset
  - muut tiedot.
- 8.7 EIB-CM:n verkkosivuilla on julkinen valitusrekisteri, joka sisältää yksityiskohtaiset ja ajantasaiset tiedot jokaisesta tapauksesta, mukaan lukien seurantatoimet ja käsittelyn päättymisen syy. Tietojen julkistamisessa otetaan huomioon sovellettavat luottamuksellisuusvaatimukset.

9. Uudelleentarkastelu ja kuuleminen

- 9.1 EIB-CM harkitsee näiden toimintaperiaatteiden uudelleentarkastelun tarvetta vähintään viiden vuoden välein, myös EIP-ryhmän sidosryhmiä kuullen. Valitusjärjestelmän toiminnallisen rakenteen vuoksi (sisäinen ja ulkoinen taso) EIP-ryhmä selvittää sen päivitystarpeita läheisessä yhteistyössä Euroopan oikeusasiamiehen kanssa.
- 9.2 Uudelleentarkastelussa arvioidaan kansalaisjärjestöjen ilmaisemat huolet sekä kansainvälisesti tunnettujen, vastuullisuuteen ja tilivelvollisuuteen erikoistuneiden asiantuntijoiden ehdotukset. EIP-ryhmän valitusjärjestelmää tarkistetaan niiden mukaisesti siten, että saatu palaute otetaan huomioon.
- 9.3 EIP-ryhmän valitusjärjestelmän toimintaperiaatteet hyväksyy EIP:n hallituneuvosto ja EIR:n hallitus EIP:n hallituksen ja EIR:n toimitusjohtajan tai varatoimitusjohtajan esityksestä. EIP:n hallitus sekä EIR:n toimitusjohtaja tai varatoimitusjohtaja voi tarvittaessa muuttaa EIP:n valitusjärjestelmän menettelyitä EIB-CM:n esityksestä yhteistyössä EIP-ryhmän yksiköiden kanssa ja Euroopan oikeusasiamiestä kuullen. Tässä yhteydessä varmistetaan, että muutos on linjassa toimintaperiaatteiden kanssa.

Liite 1 EUROOPAN OIKEUSASIAMIES

1. Kuka voi kannella oikeusasiamiehelle?

- 1.1 EIP-ryhmän toiminnasta voi kannella Euroopan oikeusasiamiehelle kuka tahansa Euroopan unionin kansalainen taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin EU:n jäsenvaltiossa, jos hän katsoo, että EIP-ryhmä ei ole käsitellyt hänen valitustaan kohtuullisessa ajassa tai asianmukaisesti. Kantelu oikeus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 228 artiklaan eikä ole riippuvainen siitä, koskeeko väitetty hallinnollinen epäkohta kyseistä henkilöä suoraan.
- 1.2 Lisäksi oikeusasiamies on EIP-ryhmän ja Euroopan oikeusasiamiehen allekirjoittaman yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti sitoutunut tutkimaan EIP:n toimintaan kohdistuvat kantelut järjestelmällisesti omasta aloitteestaan silloin, kun valittajalla ei muutoin olisi kantelu-oikeutta.

2. Miten kantelu tehdään?

- 2.1 Kantelun voi tehdä Euroopan oikeusasiamiehelle millä tahansa Euroopan unionin virallisella kielellä. Kantelussa on selkeästi ilmoitettava kantelijan henkilöllisyys sekä kantelun perusteet. Kantelun voi toimittaa postitse, faksilla tai sähköpostitse. Sen varmistamiseksi, että kantelu sisältää kaikki tarvittavat tiedot, erityinen kantelulomake on saatavissa Euroopan oikeusasiamiehen toimistosta tai verkkosivulta <http://www.ombudsman.europa.eu>.

3. Kantelun kohteena oleva asia

- 3.1 EIP-ryhmää kohtaan esitetty kantelu voi koskea mitä tahansa väitettä hallinnollisesta epäkohdasta, joka on ilmennyt EIP-ryhmän päätöksissä, toiminnassa tai velvollisuuden laiminlyönneissä. Euroopan oikeusasiamiehen kokemukset osoittavat, että tähän mennessä yleisimpiä kantelun syitä ovat olleet hallinnolliset virheet, vastaamatta jättäminen, tarpeettomat viivästykset, kieltäytyminen antamasta tietoja, epäoikeudenmukaisuus, syrjintä ja toimivallan väärinkäyttö.

a. Kantelun tutkimisen edellytykset

Euroopan oikeusasiamies ei voi tutkia Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansallisia, alueellisia tai paikallisia viranomaisia vastaan tehtyjä kanteluita, vaikka ne koskisivat EIP-ryhmän tehtäväkenttää. Tällaiset kantelut tulee osoittaa kansallisille tai paikallisille oikeusasiamiehille tai erityisasiamiehille sekä kansallisten tai alueparlamenttien veto-omusvaliokunnille.

Euroopan oikeusasiamies ei voi käsitellä asioita, jotka ovat jonkin tuomioistuimen käsittelyssä tai jotka tuomioistuin on jo ratkaissut.

Valittajan on ennen kantelun tekemistä Euroopan oikeusasiamiehelle käytettävä EIP-ryhmän valitusjärjestelmässä sovellettavat keinot. Euroopan oikeusasiamies katsoo, että aineisto valituksessa esiin nostettujen kysymysten käsittelystä EIP-ryhmän sisäisissä järjestelmissä ja menettelyissä on asianmukainen lähtökohta oikeusasiamiehen omalle tarkastelulle. Siitä syystä kanteluun tulee sisältyä selostus siitä, miksi kantelija kiistää asiaväitteet tai EIP-ryhmän kannan sellaisena kuin ne on annetuissa tiedoissa esitetty¹⁴.

b. Määräaika kantelun jättämiselle

Kantelu oikeusasiamiehelle on tehtävä kahden vuoden kuluessa siitä päivästä, jolloin kantelun perustana olevat tosiseikat tulivat kantelijan tietoon.

¹⁴ Oikeusasiamiehen ohjesäännön 2 artiklan 4 kohdassa määrätään, että ”ennen kantelun tekemistä on aiheelliset hallinnolliset menettelyt oltava suoritettu toimitelmassa ja elimissä, joita asia koskee”. Katso myös Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan investointipankin välinen yhteisymmärryspöytäkirja, heinäkuu 2008.

c. Euroopan oikeusasiamiehelle tehdyn kantelun lopputulos

Jos oikeusasiamies katsoo, että kanteluun voidaan etsiä sovintoratkaisu, oikeusasiamies pyrkii saamaan aikaan sovintoratkaisun asianomaisen toimielimen kanssa. Oikeusasiamies voi myös antaa parannusehdotuksia tutkimukseen liittyvistä seikoista. Jos oikeusasiamies ei havaitse hallinnollista epäkohtaa, jos sovintoratkaisuun on päästy tai jos lisätutkimukset eivät ole perusteltuja, tutkimus päätetään ja päätöksessä ilmoitetaan tutkimuksen tulokset.

Jos oikeusasiamies havaitsee hallinnollisen epäkohdan, oikeusasiamies antaa asianomaiselle toimielimelle tarvittaessa asianmukaiset suositukset ja pyytää toimielintä esittämään niistä lausunnon kolmen kuukauden kuluessa. Oikeusasiamies voi toimielimen antaman lausunnon sekä kantelijan lausunnosta mahdollisesti esittämät huomautukset tutkittuaan päättää tutkimuksen ja ilmoittaa tutkimuksen lopulliset tulokset. Jos toimielin ei hyväksy oikeusasiamiehen suosituksia, se voi laatia asiasta erityiskertomuksen Euroopan parlamentille.

CORPORATE

EIP-ryhmä

Valitusjärjestelmä - Toimintaperiaatteet

Marraskuu 2018

**Euroopan
investointi-
pankki**

**EUROPEAN
INVESTMENT
FUND**

Euroopan investointipankki
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
☎ +352 4379-22000
www.eib.org – ✉ info@eib.org